

RAHAPELIASIOIDEN NEUVOTTELUKUNNAN ASETTAMINEN EDUSKUNNAN VAA- LIKAUDELLE 2019–2023

1 Neuvottelukunnan tehtävät

Arpajaislain (1047/2001) 42 a §:n mukaan rahapeliasioiden neuvottelukunnan tehtävänä on seurata rahapelipoliittisten tavoitteiden toteutumista ja kehittämistarpeita. Rahapeliasioiden neuvottelukunnasta annetulla valtioneuvoston asetuksella (658/2017), jäljempänä *neuvottelukunta-asetus*, säädetään neuvottelukunnan tarkemmista tehtävistä ja kokoonpanosta.

Neuvottelukunta-asetuksen mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on seurata ja arvioida arpajaislain 1 §:ssä säädettyjen, Suomen kansallisen rahapelipolitiikan tavoitteiden toteutumista yksinoikeusjärjestelmän ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi. Neuvottelukunta

- 1) seuraa ja arvioi rahapelaamisesta aiheutuvia haittoja koskevan tilanteen yleistä kehitystä ja haittojen ehkäisyn ja vähentämisen toteutumista ja kehittämistarpeita,
- 2) seuraa ja arvioi rahapelipolitiikkaan liittyvää säädösvalmistelua,
- 3) seuraa ja arvioi rahapelialan kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia,
- 4) seuraa ja arvioi Euroopan unionin rahapelipolitiikassa tapahtuvia muutoksia ja asiaan liittyvän oikeuskäytännön kehitystä,
- 5) seuraa ja arvioi rahapelien toimeenpanon valvontaa,
- 6) tekee tarvittaessa aloitteita rahapelipolitiikan kehittämiseksi tarvittaviksi toimenpiteiksi,
- 7) edistää ministeriöiden ja viranomaisten välistä rahapeliasioita koskevaa yhteistyötä sekä
- 8) toimii eri viranomaistahojen, eduskuntapuolueiden sekä rahapelitoiminnan tuotosta avustuksia saavien yhteisöjen edustajien rahapelipolitiikkaa koskevan tiedon informointikanavana.

Yksinoikeusjärjestelmän ylläpitämisen kannalta on tärkeää, että eri toimijoilla on mahdollisimman kattava ja ajantasainen käsitys rahapelijärjestelmän eri osa-alueista. Seurannasta ja arvioinnista koostuva neuvottelukunnan tehtäväkokonaisuus tukeekin suomalaisen rahapelipolitiikan ja -järjestelmän tavoitteiden toteuttamista ja rahapeliasioiden osalta eri ministeriöille ja viranomaisille säädettyjä tehtäviä. Neuvottelukunnalla on myös keskeinen rooli vuoropuhelun ja tiedonvaihdon foorumina yksinoikeuteen perustuvan rahapelijärjestelmän ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

2 Neuvottelukunnan kokoonpano

Neuvottelukunta-asetuksen 3 §:n mukaan neuvottelukunnassa on puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi enintään 24 muuta jäsentä. Kullakin jäsenellä puheenjohtajaa lukuun ottamatta on henkilökohtainen varajäsen. Lisäksi sisäministeriö voi nimittää neuvottelukuntaan pysyviä asiantuntijoita.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii neuvottelukunta-asetuksen mukaan sisäministeriön kansliapäällikkö. Varapuheenjohtaja edustaa eduskunnassa edustettuina olevia poliittisia puolueita. Muut jäsenet ja heidän varajäsenensä edustavat maa- ja metsätalousministeriötä, opetus- ja kulttuuriministeriötä, sisäministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä, työ- ja elinkeinoministeriötä, valtioneuvoston kansliaa, valtiovarainministeriötä, Poliisihallitusta, Terveyden ja hyvinvoinnin laitosta,

eduskunnassa edustettuina olevia poliittisia puolueita sekä rahapelitoiminnan tuotosta avustuksia saavia yhteisöjä.

Sisäministeriö on 24.6.2019 päivätyllä kirjeellään pyytänyt asetuksessa mainituilta tahoilta ehdotukset varsinaiseksi jäseneksi sekä varajäseneksi. Rahapelitoiminnan tuotosta avustuksia saavia yhteisöjä edustavia jäseniä ja varajäseniä ehdotettaessa pyydettiin ottamaan huomioon se, että kultakin sektorilta on tarkoitus nimetä yksi jäsen ja varajäsen. Lisäksi pyydettiin huomioimaan neuvottelukunta-asetuksen perustelumuiistioon kirjattu lähtökohta, että edunsaajatahoa edustaisivat rahapelihaittojen ehkäisytyössä käytännössä toimivat yhteisöt. Lisäksi sisäministeriön kirjeessä pyydettiin huomioimaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan valtion neuvottelukunnissa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ehdotettu neuvottelukunnan kokoonpano perustuu asianomaisten tahojen esityksiin. Kokoonpano on tasa-arvolain mukainen eli neuvottelukunnan jäsenissä ja varajäsenissä on sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia.

Neuvottelukunnan kokoonpano olisi seuraava:

1. Puheenjohtaja

Neuvottelukunta-asetuksen mukaan neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii sisäministeriön kansliapäällikkö. Sisäministeriön kansliapäällikkönä toimii tällä hetkellä Ilkka Salmi, joka siis toimisi neuvottelukunnan puheenjohtajana. Sisäministeriön kansliapäällikkö on vaihtumassa. Uusi kansliapäällikkö toimisi neuvottelukunnan puheenjohtajana hänen aloitettuaan virassaan.

2. Varapuheenjohtaja

Neuvottelukunta-asetuksen mukaan varapuheenjohtaja edustaa eduskunnassa edustettuina olevia poliittisia puolueita. Asetuksen perustelumuiistion mukaan puolueet valitsisivat varapuheenjohtajan keskuudestaan. Sisäministeriön kansliapäällikkö lähetti 16.9.2019 eduskuntaryhmien puheenjohtajille kirjeen, jossa pyydettiin, että eduskuntaryhmien kesken sovittaisiin neuvottelukunnan varapuheenjohtajuudesta. Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä suurimpana eduskuntaryhmänä on 4.10.2019 ilmoittanut eduskuntapuolueiden yhteisesti sopiman ehdokkaan neuvottelukunnan varapuheenjohtajaksi. Varapuheenjohtajana toimisi ilmoituksen mukaisesti neuvottelukunnan jäseneksi esitetty puoluesihteerri Antton Rönnholm Suomen Sosialidemokraattisesta Puolueesta.

3. Ministeriöiden ja viranomaisten edustajat (9 jäsentä ja varajäsentä)

	Jäsen	Varajäsen
Sisäministeriö	lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen	osastopäällikkö Tero Kurenmaa
Maa- ja metsätalousministeriö	kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio	neuvotteleva virkamies Tauno Junttila
Opetus- ja kulttuuriministeriö	kansliapäällikkö Anita Lehikoinen	ylivohtaja Riitta Kaivosoja

Sosiaali- ja terveysministeriö	kansliapäällikkö Kirsi Varhila	johtaja Jari Keinänen
Työ- ja elinkeinoministeriö	neuvotteleva virkamies Sari Alho	hallitusneuvos Virve Haapajärvi
Valtioneuvoston kanslia	finanssineuvos Pekka Hurtola	finanssineuvos Esko Pyykkönen
Valtiovarainministeriö	budjettineuvos Kirsti Vallinheimo	budjettineuvos Outi Luoma-aho
Poliisihallitus	poliisiylijohtaja Seppo Kolehmainen	ryhmäpäällikkö Jarkko Mikkola
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	johtava asiantuntija Saini Mustalampi	erikoistutkija Jani Selin

4. Eduskunnassa edustettuina olevat poliittiset puolueet (9 jäsentä ja varajäsentä)

	Jäsen	Varajäsen
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	puoluesihteri Antton Rönholm (varapuheenjohtaja)	järjestöpäällikkö Jenny Suominen
Perussuomalaiset r.p.	kansanedustaja Ari Koponen	kauppatieteiden tohtori Kai Järvikare
Kansallinen Kokoomus r.p.	kansanedustaja Wille Rydman	kansanedustaja Mari-Leena Talvitie
Suomen Keskusta r.p.	kansanedustaja Juha Pylväs	kansanedustaja Hilkka Kemppi
Vihreä liitto r.p.	YTM Katri Pihlaja	koulutussuunnittelija Emmi Lehtinen
Vasemmistoliitto r.p.	tohtori Riitta Matilainen	tutkija Mikko Meriläinen
Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.	vice ordförande Henrik Wickström	verksamhetsledare Pia-Lisa Sundell (Barnavårdsföreningen)
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.	kansanedustaja Päivi Räsänen	kansanedustaja Antero Laukkanen

Liike Nyt r.p.	B.A. International affairs Juhani Klemetti	pääsihteeri Karoliina Kähönen
----------------	---	----------------------------------

5. Rahapelitoiminnan tuotosta avustuksia saavat yhteisöt (3 jäsentä ja varajäsentä)

	Jäsen	Varajäsen
Sosiaali- ja terveysministeriön sektori	järjestöpäällikkö Riitta Kittilä (SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry)	toimitusjohtaja Olavi Kaukonen (A-klinikkasäätiö)
Maa- ja metsätalousministeriön sektori	toimitusjohtaja Vesa Mäkinen (Suomen Hippos ry)	jalostusjohtaja Minna Mäenpää (Suomen Hippos ry)
Opetus- ja kulttuuriministeriön sektori	toiminnanjohtaja Tommi Saarikivi (Suomen Teatterit ry)	pääsihteeri Rosa Meriläinen (Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry)

Jos neuvottelukunnan jäsen tai varajäsen eroaa kesken toimikauden, sisäministeriö määrää tai nimittää hänen tilalleen uuden jäsenen tai varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi neuvottelukunta-asetuksen 3 §:n mukaisesti.

3 Neuvottelukunnan toimikausi ja työskentely

Neuvottelukunta-asetuksen 2 §:n mukaan valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan sisäministeriön esityksestä eduskunnan vaalikauden ajaksi. Neuvottelukunta asetettaisiin 25.11.2019 alkaen eduskunnan vaalikauden 2019–2023 ajaksi. Neuvottelukunta-asetuksen mukaan neuvottelukunta toimii siihen asti, kunnes uusi neuvottelukunta on asetettu. Näin ollen neuvottelukunnan toimikausi jatkuu uuden neuvottelukunnan asettamiseen asti.

Neuvottelukunta voi neuvottelukunta-asetuksen 4 §:n mukaan asettaa käsiteltävien asioiden valmistelua varten määräaikaista jaostoja ja työryhmiä, joihin voi kuulua myös neuvottelukuntaan kuulumattomia asiantuntijoita. Neuvottelukunnalla voi olla päätoiminen sihteeri, joka on palvelussuhteessa sisäministeriöön. Lisäksi neuvottelukunnalla voi olla sivutoimisia sihteereitä, jotka sisäministeriö määrää tai nimittää. Tarkoituksena on, että sisäministeriö määräisi neuvottelukunnalle kaksi sivutoimista sihteerä. Neuvottelukunta päättää muista toimintansa järjestämisestä koskevista menettelytapoista.

4 Vaikutukset

Neuvottelukunnan asettamisella on taloudellisia vaikutuksia erityisesti, jos neuvottelukunnan kokouksista maksetaan palkkio. Neuvottelukunta-asetuksen mukaan palkkio voidaan maksaa valtiovarainministeriön kulloinkin voimassa olevan suosituksen mukaisesti. Vuoden 2017 helmikuun alusta voimaan tulleen valtiovarainministeriön suosituksen (VM/193/00.00.01/2017) mukaan esimerkiksi puheenjohtajalle maksetaan palkkiota virastotyöaikana (8.00 -16.21) pidettävästä kokouksesta tai virastotyöajan ulkopuolella enintään tunnin kestävästä kokouksesta 28 euroa sekä jäsenelle, varapu-

heenjohtajalle, asiantuntijalle ja sihteerille 17 euroa. Neuvottelukunta-asetuksen perustelumuistion mukaan sisäministeriö päättäisi mahdollisten palkkioiden maksamisesta neuvottelukuntaa kuultuaan. Aiemman neuvottelukunnan kokouksista ei ole maksettu palkkiota.

Lisäksi neuvottelukunnan ja sen mahdollisten jaostojen ja työryhmien kokousten järjestämisestä aiheutuu jonkin verran kustannuksia. Mahdollisten seminaaritalaisuuksien järjestämisestä sekä neuvottelukunnan mahdollisesta julkaisutoiminnasta voi aiheutua suurempia kustannuksia. Lisäksi kustannuksia voi aiheutua neuvottelukunnan mahdollisesti pyytämistä asiantuntijalausunnoista.

Sisäministeriö vastaa lähtökohtaisesti edellä mainituista kustannuksista olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Neuvottelukunnan ja sen jaostojen ja työryhmien jäsenen mahdollisten matkakustannusten korvaamisesta vastaa hänen edustamansa organisaatio.